

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.7.2014
COM(2014) 445 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δόμηση και η χρήση κτιρίων στην ΕΕ αντιπροσωπεύουν το ήμισυ του συνόλου των εξορυσσόμενων υλικών μας¹ και της ενεργειακής μας κατανάλωσης² και περίπου το ένα τρίτο της κατανάλωσης νερού³. Ο τομέας παράγει επίσης περίπου το ένα τρίτο των συνολικών αποβλήτων⁴ και συνδέεται με περιβαλλοντικές πιέσεις που προκύπτουν σε διαφορετικά στάδια του κύκλου ζωής ενός κτιρίου, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής δομικών προϊόντων, της δόμησης, της χρήσης και της ανακαίνισης κτιρίων και της διαχείρισης οικοδομικών αποβλήτων.

Οι κύριοι στόχοι της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να προαγάγει αποδοτικότερη χρήση των πόρων που καταναλώνονται από νέα και ανακαινισμένα εμπορικά, οικιστικά και δημόσια κτίρια και να μειώσει τον συνολικό τους περιβαλλοντικό αντίκτυπο σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Η χρήση των πόρων καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από σχεδιαστικές αποφάσεις και επιλογές για τα δομικά υλικά. Για να συμβάλουν στην επίτευξη προόδου όσον αφορά την αποδοτική χρήση των πόρων, οι σχεδιαστές, οι κατασκευαστές, οι εργολάβοι, οι αρχές και οι χρήστες έχουν ανάγκη από εύχρηστες και αξιόπιστες πληροφορίες για να λαμβάνουν τεκμηριωμένα τις αποφάσεις τους. Η παρούσα πρωτοβουλία επιχειρεί να αντιμετωπίσει αυτό το έλλειμμα πληροφοριών προτείνοντας ένα σύνολο σαφώς καθορισμένων και μετρήσιμων δεικτών για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης των κτιρίων.

2. ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ

Η κατανάλωση πόρων και οι σχετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός κτιρίου μπορούν να μειωθούν ως εξής:

- προώθηση καλύτερου σχεδιασμού, που σταθμίζει τη χρήση πόρων σε σχέση με τις ανάγκες και τη λειτουργικότητα του κτιρίου και εξετάζει σενάρια για την αποδόμηση·
- καλύτερος προγραμματισμός των έργων, που εξασφαλίζει μεγαλύτερη χρήση ενεργειακώς αποδοτικών πόρων και προϊόντων·
- προώθηση της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων στην παραγωγή δομικών προϊόντων, παραδείγματος χάριν, με τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών, με την επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων υλικών και με τη χρήση των αποβλήτων ως καυσίμου·
- προώθηση της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων στη δόμηση και στην ανακαίνιση, παραδείγματος χάριν, με τη μείωση των αποβλήτων και με την ανακύκλωση/επαναχρησιμοποίηση υλικών και προϊόντων, ώστε να καταλήγουν λιγότερα απόβλητα στους χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ).

Η ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση υλικών ή και ολόκληρων προϊόντων είναι ολοένα πιο σημαντική, αφενός, ως μέσο βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης των υλικών και, αφετέρου, για την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων που συνδέονται με τα παρθένα υλικά. Ωστόσο, η

¹ COM(2011) 571

² COM(2007) 860

³ COM(2007) 414

⁴ Μελέτη με τίτλο «Management of CDW in the EU»

http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

συνολική ισορροπία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη ενός αποδοτικού συστήματος ανακύκλωσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, που να αποτελεί ελκυστική και οικονομικά συμφέρουσα εναλλακτική λύση σε σχέση με τον ΧΥΤΑ. Η ελκυστικότητα των εναλλακτικών λύσεων ανακύκλωσης καθορίζεται από το μήκος των μεταφορικών αποστάσεων ως τους τόπους ανακύκλωσης, από την επίτευξη του απαραίτητου επιπέδου καθαρότητας των ανακυκλωμένων υλικών και από τις διεργασίες ανακύκλωσης και παραγωγής.

Η κατανάλωση **ενέργειας** στο στάδιο της χρήσης από τη θέρμανση και τον φωτισμό καλύπτεται από διάφορους κανονισμούς της ΕΕ⁵⁶⁷⁸. Η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την κατασκευή δομικών προϊόντων και η διεργασία δόμησης διαδραματίζουν επίσης βασικό ρόλο για τη συνολική περιβαλλοντική επίπτωση ενός κτιρίου. Μελέτες δείχνουν ότι ποσοστό 5-10% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης σε όλη την ΕΕ συνδέεται με την παραγωγή δομικών προϊόντων⁹. Επιπλέον, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που είναι ενσωματωμένες σ' ένα κτίριο αυξάνονται¹⁰ και μπορεί να αντιπροσωπεύουν σημαντική αναλογία των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Για να αντιμετωπιστούν ουσιαστικά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις πρέπει να ληφθεί υπόψη ολόκληρος ο κύκλος ζωής ενός κτιρίου. Διαφορετικά, μπορεί να παραβλεφθούν κάποιες επιπτώσεις ή να δημιουργηθούν πρόσθετα προβλήματα σε άλλες περιόδους του κύκλου ζωής ενός κτιρίου. Για παράδειγμα, ορισμένες λύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ενός κτιρίου κατά το στάδιο της χρήσης θα μπορούσαν να καταστήσουν δυσκολότερη και ακριβότερη την ανακύκλωση μεταγενέστερα.

Μείωση του κόστους κύκλου ζωής

Τα κτίρια που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται έτσι ώστε να μειώνονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στη διάρκεια του κύκλου ζωής τους παρέχουν άμεσα οικονομικά οφέλη, όπως χαμηλότερο κόστος λειτουργίας και συντήρησης,^{11 12 13} βραδύτερη απόσβεση και υψηλότερη αξία ακινήτου^{14 15}. Επιπλέον, υπάρχουν επίσης θετικές κοινωνικές συνέπειες, όπως βελτιωμένη υγεία και παραγωγικότητα. Σήμερα, τα περισσότερα πιστοποιημένα κτίρια είναι υψηλής ποιότητας εμπορικά και δημόσια κτίρια (π.χ. πολυτελή ξενοδοχεία και

⁵ 2010/31/ΕΕ

⁶ 2012/27/ΕΕ

⁷ 2009/125/ΕΚ

⁸ 2010/30/ΕΕ

⁹ «Resource efficiency in the building sector» (Αποδοτική χρήση των πόρων στον οικοδομικό τομέα), Ecorys and Copenhagen Resource Institute, Ρότερνταμ, Μάιος 2014

(http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/Resource_efficiency_in_the_building_sector.pdf) ΚΑΙ

«Energy use and environmental impacts of the Swedish building and real estate management sector»

(Χρήση ενέργειας και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του οικοδομικού τομέα και του τομέα διαχείρισης

ακίνητης περιουσίας στη Σουηδία), Toller, S. et al, Journal of Industrial Ecology, 2011, Vol. 15, Nr 3

¹⁰ «HQE Performance, Premières tendances pour les bâtiments neufs (Επιδόσεις υψηλής περιβαλλοντικής ποιότητας, πρώτες τάσεις για νέα κτίρια) (Association HQE 2011) ISBN 978954110107» ΚΑΙ η σουηδική μελέτη που προαναφέρεται.

¹¹ Smart Market Report (Εκθεση για ευφυείς αγορές), (2013)

http://www.worldgbc.org/files/8613/6295/6420/World_Green_Building_Trends_SmartMarket_Report_2013.pdf

¹² Parker, J. (2012) The Value of BREEAM, A BSRIA report (Η αξία της μεθόδου περιβαλλοντικής εκτίμησης BRE (BREEAM), έκθεση BSRIA)

¹³ The business case for green buildings (Τα πλάσιμα κτίρια από εμπορική σκοπιά), (2013),

<http://www.worldgbc.org/activities/business-case/>

¹⁴ From obsolescence to resilience - 2013 (Από τη γήρανση στην προσαρμοστικότητα - 2013), Jones Lang LaSalle, , www.joneslanglasalle.co.uk

¹⁵ www.rehva.eu/publications-and-resources/hvac-journal/2013/012013/energy-efficiency-strategy-at-the-portfolio-of-a-property-owner/

γραφεία), εξαιτίας του πρόσθετου διοικητικού κόστους και κόστους πιστοποίησης, το οποίο θα πρέπει να εξετάζεται μάλλον υπό το πρίσμα των μακροπρόθεσμων οφελών. Καθώς αυξάνεται η ευαισθητοποίηση μεταξύ σχεδιαστών, προμηθευτών και κατασκευαστών, μειώνεται το κόστος, δεδομένου ότι η αλυσίδα εφοδιασμού προσαρμόζεται στις νέες απαιτήσεις και πρακτικές. Στη Γαλλία, μελέτη της QUALITEL συνήγαγε ότι το επιπλέον κόστος κατασκευής βιώσιμων κτιρίων οικιστικής χρήσης σε σύγκριση με την τυπική ποιότητα μειώθηκε από 10% το 2003 σε κάτω του 1% σήμερα¹⁶. Η τάση αυτή καταγράφηκε επίσης στο Ηνωμένο Βασίλειο¹⁷.

3. ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Τρέχουσα κατάσταση

Ο «χάρτης πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη»¹⁸ προτείνει να ανακαινίζονται και να κατασκευάζονται τα κτίρια με μεγαλύτερη αποδοτικότητα πόρων, πράγμα που απαιτεί την εφαρμογή πολιτικών οι οποίες εξετάζουν ένα ευρύτερο φάσμα περιβαλλοντικών επιπτώσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των κτιρίων. Στη «στρατηγική για τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του κατασκευαστικού τομέα και των επιχειρήσεών του»¹⁹ επαναλαμβάνεται ότι η αποδοτικότητα των πόρων συγκαταλέγεται μεταξύ των βασικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο τομέας τη χρονική περίοδο ως το 2020. Στη στρατηγική αναφέρεται επίσης ότι η Επιτροπή «θα προτείνει προσεγγίσεις για την αμοιβαία αναγνώριση ή την εναρμόνιση των διαφόρων υφιστάμενων μεθόδων αξιολόγησης, επίσης, με σκοπό, να καταστούν πιο λειτουργικές και οικονομικά προσιτές για τις επιχειρήσεις δομικών κατασκευών, τον ασφαλιστικό κλάδο και τους επενδυτές».

Παρ' όλο που υπάρχουν διάφορες πράξεις με αντίκτυπο στα κτίρια και στα δομικά προϊόντα, όπως η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων²⁰, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση²¹, ο κανονισμός για τα δομικά προϊόντα²², το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ²³, η οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές²⁴, η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα²⁵ και η οδηγία για τους χώρους υγειονομικής ταφής²⁶, οι πράξεις αυτές εστιάζουν σε διαφορετικούς πόρους και τμήματα του κύκλου ζωής και, προς το παρόν, δεν είναι σχεδιασμένες για μια συνολική προσέγγιση ολόκληρου του κύκλου ζωής.

Σε **εθνικό επίπεδο**, κάποια κράτη μέλη προετοιμάζουν την πολιτική τους σε σχέση με τις πληροφορίες για τον κύκλο ζωής. Υπάρχει ο κίνδυνος να είναι διαφορετικοί οι δείκτες που αναπτύσσουν τελικά, γεγονός που οδηγεί σε ένα περιττά πολύπλοκο επιχειρηματικό περιβάλλον. Από την άλλη πλευρά, το σημερινό ενδιαφέρον τους μπορεί να θεωρηθεί ως μια ευκαιρία για τον συντονισμό διαφορετικών εθνικών προσεγγίσεων, την ανάπτυξη συγκρίσιμων δεδομένων και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Στο πλαίσιο της ανακοίνωσης

¹⁶ Ana Cunha Cribellier, Responsable du Développement International, QUALITEL – CERQUAL
¹⁷ Future of sustainable housing (Το μέλλον της βιώσιμης στέγασης), KN5211 BRE Μάιος 2013

¹⁸ COM(2011) 571

¹⁹ COM(2012) 433

²⁰ 2010/31/ΕΕ, επίσης, αναπτύσσεται σήμερα ένα εθελοντικό σύστημα κοινής πιστοποίησης της ΕΕ για τις ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων που δεν προορίζονται για κατοικία, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 9 της οδηγίας αυτής

²¹ 2012/27/ΕΕ

²² Κανονισμός 305/2011/ΕΕ

²³ 2003/87/ΕΚ

²⁴ 2010/75/ΕΕ

²⁵ 2008/98/ΕΚ

²⁶ 1999/31/ΕΚ

για τη «βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του κατασκευαστικού τομέα»²⁷, η Επιτροπή πρότεινε να βελτιωθεί η αμοιβαία αναγνώριση των μεθόδων αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιδόσεων για να προσφέρει περισσότερες επιχειρηματικές ευκαιρίες σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) του οικοδομικού κλάδου.

Επίσης, στον **ιδιωτικό τομέα**, πολλές φορές δεν γίνεται σοβαρή εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίδοσης των κτιρίων στο πλαίσιο των εθελοντικών, εμπορικών συστημάτων πιστοποίησης που βασίζονται σε πολλαπλά κριτήρια. Λιγότερα από το ένα τοις εκατό των κτιρίων στην Ευρώπη πιστοποιούνται με τέτοια συστήματα²⁸. Η γενίκευση της πιστοποίησης παρεμποδίζεται από το υποτιθέμενα υψηλό κόστος της, όπως επίσης από την αβεβαιότητα για το αν θα ζητήσει τέτοια εκτίμηση ο τελικός πελάτης και, αν τη ζητήσει, με βάση ποιο συγκεκριμένο σύστημα. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει καθιερωμένη συγκρισιμότητα μεταξύ των διαφορετικών συστημάτων καθιστά ακόμη πιο αβέβαιο και περίπλοκο το εγχείρημα για τις επιχειρήσεις.

Με λίγα λόγια, δεν υπάρχουν αξιόπιστα, συγκρίσιμα και οικονομικώς προσιτά δεδομένα, μέθοδοι και εργαλεία με τα οποία να μπορούν οι οικονομικοί φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού να αναλύσουν και να αξιολογήσουν συγκριτικά την περιβαλλοντική επίδοση των διάφορων λύσεων. Συνεπώς, είναι δύσκολο να ληφθούν συνετές αποφάσεις όσον αφορά τον κίνδυνο για την αλυσίδα εφοδιασμού, τις εμπορικές ευκαιρίες και τις εσωτερικές επενδυτικές προτεραιότητες. Οι καταναλωτές πάσχουν από την έλλειψη επαρκούς καθοδήγησης για το πώς να συνεκτιμήσουν τις περιβαλλοντικές πτυχές στις αγοραστικές αποφάσεις τους, πράγμα που δυσχεραίνει την καλλιέργεια κλίματος αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης προς την αγορά. Ποσοστό ίσο με το 79% των Ευρωπαίων που ερωτήθηκαν ισχυρίζονται ότι, αν είχαν πληροφορίες, αυτό θα ήταν σημαντικός παράγοντας για τη λήψη της απόφασής τους.²⁹

Βήματα προόδου - ανάγκη για αντικειμενικά και αξιόπιστα δεδομένα

Για να είναι σε θέση οι επαγγελματίες, οι φορείς λήψης αποφάσεων και οι επενδυτές σε όλη την ΕΕ να χρησιμοποιήσουν στοιχεία για τον κύκλο ζωής, χρειάζονται εμπειρικά, αξιόπιστα, διαφανή και συγκρίσιμα δεδομένα³⁰, τα οποία θα πρέπει με τη σειρά τους να βασίζονται σε σαφείς δείκτες επιδόσεων κτιρίων, που να συνδυάζουν τους στόχους διαφορετικών απαιτήσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Ενώ τα διάφορα εθνικά και εμπορικά συστήματα έχουν ίσως λόγους για τους οποίους αποκλίνουν ελαφρώς στις προσεγγίσεις τους (π.χ. ειδικά υλικά ή κλιματικές συνθήκες), θα πρέπει, ωστόσο, να καθιερωθεί ένα κοινό πλαίσιο **βασικών δεικτών**, που να εστιάζει στις ουσιαστικότερες πτυχές των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα για συγκρίσεις και θα προσφέρει στους καταναλωτές και στους υπεύθυνους διαμόρφωσης πολιτικής ευκολότερη πρόσβαση σε αξιόπιστες και συνεκτικές πληροφορίες.

Ένα ενιαίο πλαίσιο με βασικούς δείκτες θα εξυπηρετήσει τα εξής:

- θα διευκολύνει τη γνωστοποίηση πληροφοριών σε επαγγελματίες και μη ειδικούς·
- θα παράσχει αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για ολόκληρο τον κύκλο ζωής των κτιρίων·

²⁷ COM(2012) 433

²⁸ «Resource efficiency in the building sector» (Αποδοτική χρήση των πόρων στον οικοδομικό τομέα), Ecorys and Copenhagen Resource Institute, Ρότερνταμ, Μάιος 2014
(http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/Resource_efficiency_in_the_building_sector.pdf)

²⁹ Flash Eurobarometer 367 - TNS Political & Social (Ιούλιος 2013)

³⁰ Σύσταση της Επιτροπής 2013/179/ΕΕ σχετικά με τη χρήση κοινών μεθόδων για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών

- θα βοηθήσει στον καθορισμό σαφών στόχων, γενικών και ειδικών, καθώς και των ορίων του συστήματος, για τις επιδόσεις των κτιρίων, συμπληρώνοντας την ήδη ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα κτίρια³¹.
- θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση γύρω από τα οφέλη των βιώσιμων κτιρίων μεταξύ των φορέων που δραστηριοποιούνται στην παροχή κτιρίων, καθώς και μεταξύ των πελατών του ιδιωτικού και του δημόσιου φορέα, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών κτιρίων.
- θα διευκολύνει την αποτελεσματική μεταφορά καλών πρακτικών από τη μια χώρα στην άλλη.
- θα μειώσει το κόστος ουσιαστικής αξιολόγησης και γνωστοποίησης της περιβαλλοντικής επίδοσης των κτιρίων.
- θα παράσχει στις δημόσιες αρχές πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες και σε μια κρίσιμη μάζα συναφών δεδομένων στα οποία θα μπορούν να στηρίζουν τις πρωτοβουλίες πολιτικής τους, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων δημόσιων συμβάσεων.
- θα διευρύνει την αγορά βιώσιμων κτιρίων σε περισσότερες χώρες απ' ό,τι δείχνουν οι σημερινές τάσεις και σε άλλους τομείς κτιρίων, όπως τα κτίρια μη οικιστικής χρήσης και, τελικά, στην αγορά κατοικίας.

Τα πλεονεκτήματα για τους επαγγελματίες του οικοδομικού τομέα (συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων) είναι τα εξής:

- οι αρχιτέκτονες, οι σχεδιαστές, οι κατασκευαστές δομικών προϊόντων, οι οικοδομικές και τεχνικές κατασκευαστικές εταιρείες και οι επενδυτές θα μπορούν να επωφεληθούν από ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα με βάση την περιβαλλοντική επίδοση.
- οι κατασκευαστές δομικών προϊόντων θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα, απαραίτητες για την κτιριακή αξιολόγηση, μόνο με έναν τρόπο, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση κόστους³².
- οι αρχιτέκτονες και οι οικοδομικές εταιρείες θα είναι καλύτερα ενημερωμένοι τόσο σε επίπεδο προϊόντος όσο και σε επίπεδο κτιρίου, γεγονός που θα τους βοηθά να μειώνουν το κόστος, όταν ενσωματώνουν στοιχεία βιωσιμότητας³³.
- οι τεχνικές κατασκευαστικές εταιρείες θα μπορούν ευκολότερα να συγκρίνουν τις επιδόσεις έργων³⁴.

³¹ Επιπλέον, θα υποστηρίξει επίσης τη μελλοντική ανάπτυξη κριτηρίων για βιώσιμες πόλεις, όπως περιγράφονται στο 7^ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0171:0200:EN:PDF>

³² Πολλές φορές οι πληροφορίες χρειάζεται να παρέχονται σε διαφορετικούς μορφοτύπους, κάτι που συνεπάγεται σημαντικό κόστος για τους κατασκευαστές. Αυτό επιβεβαιώθηκε από τις Construction Products Europe, Glass for Europe και Eurima. Βλ. επίσης Pacheco-Torgal F. et al., Eco-efficient construction and building materials (Οικολογικώς αποδοτικά δομικά και κατασκευαστικά υλικά), Woodhead Publishing Ltd, 2013, ISBN 0857097679

³³ Αυτό αναμένεται να υποστηριχθεί περαιτέρω με τη δημιουργία εργαλείων μοντελοποίησης πληροφοριών, με την καθοδήγηση του σχεδιασμού βάσει του υπολογισμού της λειτουργίας και της επίδοσης ενός κτιρίου ανάλογα με τον σχεδιασμό, την επιλογή των υλικών κ.λπ. Τα εργαλεία αυτά συνεκτιμούν τις περιβαλλοντικές πτυχές σε πολύ μικρό βαθμό. Αναμένεται ότι οι πτυχές αυτές θα αποτελέσουν μέρος της διαρκούς ανάπτυξης αυτών των εργαλείων, από τη στιγμή που θα αρθεί η αβεβαιότητα σχετικά με την εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίδοσης και θα υποβληθεί σχετική έκθεση.

³⁴ Οι τεχνικές κατασκευαστικές εταιρείες εργάζονται με διαφορετικά συστήματα εμπορικής πιστοποίησης λόγω διαφορετικής ζήτησης από τους πελάτες.

- οι επενδυτές, οι ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας και οι ασφαλιστές θα μπορούν να βελτιώσουν την κατανομή κεφαλαίου και να εντάξουν τον περιβαλλοντικό κίνδυνο στις αποφάσεις τους.

Βήματα προόδου - επιλογή αξιόπιστων δεικτών

Σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες του κλάδου, η Επιτροπή θα αναπτύξει ένα πλαίσιο αποτελούμενο από βασικούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων στις οποίες στηρίχτηκαν, οι οποίοι θα χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίδοσης των κτιρίων σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Με βάση τις υφιστάμενες πολιτικές, τους κανονισμούς και τα δεδομένα³⁵ σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και χωρίς να προεξοφλούνται τα αποτελέσματα μελλοντικών εργασιών, η διαδικασία αυτή θα πρέπει να διερευνήσει τουλάχιστον τους ακόλουθους τομείς³⁶:

- συνολική χρήση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας λειτουργίας³⁷ (που βασίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία) και της ενέργειας που είναι ενσωματωμένη στα προϊόντα και στις διεργασίες δόμησης·
- χρήση υλικών και ενσωματωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις³⁸.
- αντοχή των δομικών προϊόντων·
- σχεδιασμός της αποδόμησης·
- διαχείριση των αποβλήτων δόμησης και κατεδάφισης (ΑΔοΚ)·
- περιεκτικότητα των δομικών υλικών σε ανακυκλωμένα υλικά·
- δυνατότητα ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των δομικών υλικών και προϊόντων·
- νερό που χρησιμοποιείται σε κτίρια³⁹.
- ένταση χρήσης (κυρίως δημόσιων) κτιρίων (π.χ. ευέλικτη λειτουργικότητα για διαφορετικούς χρήστες σε διαφορετικές ώρες της μέρας)⁴⁰.
- άνεση σε εσωτερικούς χώρους.

³⁵ [Κέντρο Δεδομένων για τα Απόβλητα \(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/introduction\)](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/introduction);
[Κέντρο Δεδομένων για τους Φυσικούς Πόρους \(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/data_centre_natural_resources/introduction\)](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/data_centre_natural_resources/introduction);
 Πίνακας Αποτελεσμάτων σχετικά με την Αποδοτική Χρήση των Πόρων
 [\(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/ree_scoreboard\)](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/ree_scoreboard);
 Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την Εκτίμηση των Επιπτώσεων σε Ολόκληρο τον Κύκλο Ζωής
 [\(http://eplca.jrc.ec.europa.eu/\)](http://eplca.jrc.ec.europa.eu/)

³⁶ Η δημόσια διαβούλευση που διοργανώθηκε σε σχέση με την πρωτοβουλία αυτή κατέληξε στους απεριθωμένους τομείς. Η άνεση σε εσωτερικούς χώρους δεν είχε περιληφθεί στη διαβούλευση αλλά οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες έδωσαν έμφαση σ' αυτή.

³⁷ Ενώ το στάδιο της χρήσης εξαρτάται από τον σχεδιασμό και τη δόμηση, καθώς και από τη συμπεριφορά των ενοίκων, η τελευταία δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας πρωτοβουλίας.

³⁸ Κατά περίπτωση, λαμβάνεται επίσης υπόψη η χρήση στοιχείων πράσινης υποδομής, όπως οι πρασινισμένες στέγες και οι πρασινισμένοι τοίχοι, COM(2013)249, http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm

³⁹ Βλ. υποσημείωση για τη χρήση ενέργειας παραπάνω.

⁴⁰ Με σκοπό την προσαρμογή της ανάγκης για περισσότερο δομημένο περιβάλλον (π.χ. χρήση κενών αντί νέων κτιρίων, χρήση κτιρίων για περισσότερους από έναν σκοπούς, δόμηση κτιρίων για την προσαρμογή τους σε νέες λειτουργίες ή σε μεταβαλλόμενες ανάγκες)

Δεδομένου του μεγάλου φάσματος κτιρίων στην ΕΕ καθώς και των διαφορών μεταξύ της δόμησης νέων κτιρίων και της ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, το πλαίσιο δεν θα καλύπτει όλες τις πτυχές της περιβαλλοντικής επίδοσης αλλά θα περιλαμβάνει τους δείκτες που εντοπίστηκαν έπειτα από διαβούλευση με τους εταίρους ως δείκτες με την υψηλότερη περιβαλλοντική επίπτωση στην ΕΕ.

Βήματα προόδου - διαμόρφωση πλαισίου

Το πλαίσιο με τους βασικούς δείκτες και τις μεθόδους στις οποίες στηρίζονται θα εξυπηρετήσει επίσης τους εξής σκοπούς:

- θα παράσχει υποστήριξη σχετικά με την εφαρμογή του, ιδίως σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων ποιότητας και αξιοπιστίας των δεδομένων, ενθαρρύνοντας την επαλήθευση από τρίτο φορέα·
- θα συμπεριλάβει την απαραίτητη καθοδήγηση για τη χρήση των δεικτών·
- θα προτείνει δείκτες συγκριτικής αξιολόγησης των επιδόσεων των κτιρίων, πέρα από την ενεργειακή απόδοση·
- θα δώσει τη δυνατότητα να μεταφραστούν οι τεχνικοί δείκτες σε πληροφορίες χρήσιμες για τη χρηματοπιστωτική κοινότητα, όταν είναι απαραίτητο.

Το πλαίσιο πρέπει να είναι ευέλικτο, ώστε να μπορεί να ενσωματωθεί στα υφιστάμενα και στα νέα συστήματα ή να χρησιμοποιηθεί μόνο του. Θα πρέπει να είναι αρκετά αυστηρό ώστε να οδηγεί σε βελτίωση των επιδόσεων και να επιτρέπει τη σύγκριση μεταξύ κτιρίων.

Το πλαίσιο με τους βασικούς δείκτες και η αποτελεσματική συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων θα αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνίας σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και με τα κράτη μέλη. Η διαδικασία θα διαρκέσει περίπου δύο χρόνια με περιόδους διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, ώστε να διασφαλιστεί η δέουσα συμμετοχή. Θα βασιστεί εν μέρει στις υφιστάμενες εργασίες, όπως είναι το τεχνικό πρότυπο EN15978⁴¹, καθώς και σε υφιστάμενα εθελοντικά, εμπορικά συστήματα πιστοποίησης κτιρίων, όπως είναι μεταξύ άλλων το έργο της συμφωνίας για βιώσιμα κτίρια⁴², αλλά επίσης σε σχετικά ερευνητικά σχέδια⁴³ και εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο.

Η πρόθεση είναι χρησιμοποιείται ελεύθερα το πλαίσιο για τη λήψη αποφάσεων σε διάφορα στάδια αλλά επίσης να χρησιμοποιείται για τον καθορισμό πολιτικής σε διάφορα επίπεδα. Συνεπώς, το πλαίσιο θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα:

- να ενσωματώνεται ως ενότητα σε συστήματα αξιολόγησης παράλληλα με τα δικά τους μεγαλύτερα σύνολα δεικτών· ή
- να χρησιμοποιείται μόνο του, ως οικονομικώς προσιτή λύση, αρχικά για κτίρια μη οικιστικής χρήσης και αργότερα για κτίρια οικιστικής χρήσης, μόλις αποκομιστεί πείρα.

4. ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αύξηση της χρήσης ανακυκλωμένων υλικών και στη μείωση των αποβλήτων δόμησης και κατεδάφισης (ΑΔοΚ).

⁴¹ <http://www.en-standard.eu/csn-en-15978-sustainability-of-construction-works-assessment-of-environmental-performance-of-buildings-calculation-method/>

⁴² <http://sballiance.org/>

⁴³ Όπως τα έργα του 7ου προγράμματος-πλασίου «SuperBuildings» (<http://cic.vtt.fi/superbuildings/>) και «Open House» (http://www.openhouse-fp7.eu/about_project/related_projects)

Τα ΑΔοΚ αντιπροσωπεύουν το ένα τρίτο των συνολικών αποβλήτων που παράγονται στην ΕΕ⁴⁴. Τα ΑΔοΚ, στη μεγάλη τους πλειονότητα, είναι ανακυκλώσιμα, ωστόσο, αν εξαιρέσουμε ορισμένα κράτη μέλη που ανακυκλώνουν ποσοστό έως 90%, το ποσοστό ανάκτησης στην ΕU27 είναι, κατά μέσο όρο, ακριβώς κάτω του 50%⁴⁵⁴⁶.

Η ανακύκλωση των ΑΔοΚ μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά οφέλη όσον αφορά την εξοικονόμηση πόρων και το περιβάλλον. Παραδείγματος χάριν, στα μέταλλα παρατηρείται συνολική μείωση των επιπτώσεων άνω του 90% για το αλουμίνιο και τον χαλκό και περίπου 15% για τους χάλυβες χαμηλού βαθμού κραματοποίησης⁴⁷. Το σκυρόδεμα είναι το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο υλικό σε κτίρια και η ανακύκλωσή του μειώνει την εξάντληση των φυσικών πόρων και την υγειονομική ταφή αποβλήτων. Το σκυρόδεμα μπορεί πολλές φορές να ανακυκλωθεί σε εργοτάξια κατεδάφισης ή δόμησης, κοντά σε αστικές περιοχές, όπου θα επαναχρησιμοποιηθεί, μειώνοντας έτσι τη ζήτηση μεταφορών και επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση κόστους και συναφών εκπομπών⁴⁸.

Η ανακύκλωση δίνει τη δυνατότητα εξοικονόμησης και άλλων υλικών. Όσον αφορά το επίπεδο γυαλί (που χρησιμοποιείται σε υαλοπίνακες κ.λπ.), ένας τόνος ανακυκλωμένου υλικού επιφέρει εξοικονόμηση 1200 kg παρθένου υλικού, 25 % ενέργειας και 300 kg εκπομπών CO₂ (σε άμεση σχέση με τη διεργασία τήξης)⁴⁹. Παρόμοια εξοικονόμηση επιτυγχάνεται σε όρους ενέργειας και εκπομπών CO₂ για τον ανακυκλωμένο υαλοβάμβακα⁵⁰. Για τον πετροβάμβακα, τα κέρδη μπορεί να είναι της τάξης του 5%, όσον αφορά την ενεργειακή κατανάλωση και τις σχετικές εκπομπές⁵¹. Όσον αφορά τον γύψο, εκτιμήσεις που καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής κατέδειξαν χαρακτηριστική μείωση του δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη, της τοξικότητας για τον άνθρωπο και του ευτροφισμού της τάξης του 4-5% κατά την παραγωγή γυψοσανίδων με περιεκτικότητα σε ανακυκλώσιμο υλικό 25 % σε αντιδιαστολή με τις γυψοσανίδες που χρησιμοποιούν μόνο παρθένο υλικό⁵².

Πέρα από τα περιβαλλοντικά οφέλη, μπορεί να υπάρχουν οικονομικές ευκαιρίες για τους κατασκευαστές που χρησιμοποιούν ανακυκλωμένο υλικό. Ως παράδειγμα αναφέρεται ότι στη βιομηχανία γυαλιού της ΕΕ παρατηρείται τιμή αγοράς για το ανακυκλωμένο γυαλί περίπου 60-80 ευρώ/τόνο, αρκετά κάτω από τα 90 ευρώ/τόνο που είναι η ανταγωνιστική τιμή σε σχέση με το παρθένο υλικό. Στην περίπτωση του γυαλιού, υπάρχει, επομένως, οικονομικό όφελος για τους κατασκευαστές από τη χρήση ανακυκλωμένου υλικού. Ωστόσο, η ζήτηση ανακυκλωμένου γυαλιού από την αγορά σπανίως καλύπτεται.

Η ανακύκλωση υλικού επιφέρει αύξηση των θέσεων εργασίας στην κατεδάφιση, διαλογή και ανακύκλωση δομικών υλικών. Πρόκειται κατά κανόνα για τοπικές θέσεις εργασίας και αναμένεται να δημιουργηθούν ευκαιρίες εργασίας σ' όλη την Ευρώπη.

Παρά τις δυνατότητες αποκόμισης σημαντικών οικονομικών και περιβαλλοντικών οφελών από την ανακύκλωση ΑΔοΚ, μεγάλα τμήματα αυτών των αποβλήτων εξακολουθούν να

⁴⁴ Μελέτη με τίτλο «Management of CDW in the EU» (Διαχείριση ΑΔοΚ στην ΕΕ)
http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

⁴⁵ «Implementing EU waste legislation for green growth» (Εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα με στόχο την πράσινη ανάπτυξη), Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (2011)

⁴⁶ Διαχείριση των ΑΔοΚ στην ΕΕ http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

⁴⁷ OVAM Ecolizer 2.0 Ecodesign Tool http://www.ecodesignlink.be/images/filelib/EcolizerEN_1180.pdf

⁴⁸ The Cement Sustainability Initiative (Πρωτοβουλία για τη βιώσιμη χρήση του σκυροδέματος), Παγκόσμιο Συμβούλιο Επιχειρήσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ISBN 987-3-940388-49-0

⁴⁹ Glass for Europe, http://www.glassforeurope.com/images/cont/187_987_file.pdf

⁵⁰ EURIMA

⁵¹ EURIMA

⁵² WRAP Technical report, Life cycle assessment of plasterboard, (Τεχνική έκθεση της WRAP, Εκτίμηση για ολόκληρο τον κύκλο ζωής όσον αφορά τις γυψοσανίδες) Απρίλιος 2008, 1-84405-378-4

καταλήγουν σε υγειονομική ταφή ή να χρησιμοποιούνται για επιχώσεις (πλήρωση κενών μετά από δραστηριότητες δόμησης ή εκσκαφής). Σήμερα, τα μέταλλα είναι τα υλικά που ανακυκλώνονται κατά κύριο λόγο, λόγω της υψηλής τους αξίας και των αγορών που υπάρχουν.

Η ανακύκλωση πολλών άλλων τμημάτων ΑΔοΚ αντιμετωπίζει εμπόδια που συνδέονται με δύο διακριτές αδυναμίες της αγοράς: πρώτον, το κόστος της περιβαλλοντικής ζημίας δεν εσωτερικεύεται στα τέλη υγειονομικής ταφής ούτε στο κόστος των παρθένων υλικών, με αποτέλεσμα να είναι ακριβότερα τα ανακυκλωμένα υλικά από τα παρθένα· δεύτερον, υπάρχει διχασμός κινήτρων στην αξιακή αλυσίδα των ΑΔοΚ, δεδομένου ότι το κόστος της αποξήλωσης, του διαχωρισμού και της επεξεργασίας αποβλήτων επιβαρύνει κατά κύριο λόγο το στάδιο της κατεδάφισης, ενώ τα δυνητικά οφέλη από τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών γενικά προστίθενται στο στάδιο της παραγωγής. Αυτές οι αδυναμίες της αγοράς, σε συνδυασμό με κενά στην υποδομή διαχείρισης αποβλήτων που παρατηρούνται σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών, εμποδίζουν την επένδυση στις εργασίες αποδόμησης και διαχωρισμού, οπότε η υγειονομική ταφή και η χρήση ως υλικού επίχωσης παραμένουν οι προτιμώμενες εναλλακτικές. Οι εταιρείες κατεδαφίσεων αντιμετωπίζουν, επομένως, ανασφάλεια όσον αφορά τη ζήτηση, ακόμη και αν η τιμή των ανακυκλωμένων υλικών θα μπορούσε να εγγυηθεί κέρδη για τον κατασκευαστή. Οι αγορές δεν αναπτύσσουν οικονομίες κλίμακας και η ποσότητα των ανακυκλωμένων υλικών που παρέχονται δεν αντιστοιχεί στη δυνητική ζήτηση από εταιρείες δομικών προϊόντων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εξακολουθούν να λείπουν οι τεχνολογίες που θα εξασφαλίζουν ότι τα ανακυκλωμένα υλικά καλύπτουν όλες τις τεχνικές απαιτήσεις, τις απαιτήσεις ασφάλειας και τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις δόμησης. Επιπλέον, ορισμένες φορές δεν υπάρχουν κατάλληλες διαδικασίες πιστοποίησης που να βεβαιώνουν ότι τα ανακυκλωμένα υλικά καλύπτουν όλες τις απαραίτητες απαιτήσεις.

Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους με τους οποίους μπορούν να ξεπεραστούν αυτά τα συστημικά εμπόδια. Μπορεί η αναθεώρηση των διάφορων τμημάτων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα απόβλητα να αποσκοπεί στην περαιτέρω απλούστευση του κεκτημένου για τα απόβλητα και στη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των διάφορων πράξεων της νομοθεσίας για τα απόβλητα, αλλά η παρούσα ανακοίνωση διερευνά μέτρα πολιτικής για να τονώσει τη δημιουργία αγορών για τα ανακυκλωμένα υλικά που προέρχονται από ΑΔοΚ. Η αναθεώρηση της νομοθεσίας για τα απόβλητα και οι δράσεις που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση είναι, επομένως, συμπληρωματικές, δεδομένου ότι η επιτυχία της δημιουργίας αγορών για ανακυκλωμένα υλικά θα υποστηρίξει φυσικά σε μεγάλο βαθμό την ενσωμάτωση των διάφορων πράξεων της νομοθεσίας για τα απόβλητα. Αυτό μπορεί να παίξει μεγάλο ρόλο, ιδίως αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει να εκτιμήσει τη σκοπιμότητα περαιτέρω περιορισμού της υγειονομικής ταφής ΑΔοΚ.

Σχετικά μ' αυτό, οι βέλτιστες πρακτικές δείχνουν ότι ορισμένα κράτη μέλη κατόρθωσαν να εκτρέψουν τα ΑΔοΚ από την υγειονομική ταφή και τη χρήση ως υλικών επίχωσης και αύξησαν την ανακύκλωση. Στοχοθετημένες πολιτικές, που συνδυάζουν εμπορικά και κανονιστικά μέτρα αποδίδουν ιδιαίτερος ορατά οφέλη⁵³.

⁵³

Del Rio Merino, M., Gracia, P. I., Azevedo, I. S. W. (2010) Sustainable construction: CDW reconsidered. Waste Management and Research. (Βιώσιμη δόμηση: Επανεξέταση των ΑΔοΚ. Έρευνα και διαχείριση αποβλήτων) 28: 118-129. DOI: 10.1177/0734242X09103841 και περίπτωση Hν. Βασιλείου (σ.170)
http://ec.europa.eu/environment/enveco/taxation/pdf/annexes_phasing_out_env_harmful_subsidies.pdf

5. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μολονότι αυξάνεται διαρκώς το ενδιαφέρον για την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον οικοδομικό τομέα τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, οι διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα περιπλέκουν ακόμη περισσότερο το περιβάλλον εργασίας για όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες. Η απουσία κοινών στόχων, δεικτών και δεδομένων και η απουσία αμοιβαίας αναγνώρισης των διαφορετικών προσεγγίσεων μπορούν σύντομα να ακυρώσουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως σήμερα και να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς επαγγελματιών του τομέα της μελέτης, του σχεδιασμού, της δόμησης και της κατασκευής.

Συνεπώς, η Επιτροπή θα καλέσει τους ενδιαφερόμενους παράγοντες (συγκεκριμένα: τις δημόσιες αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, τους επενδυτές, τους ασφαλιστές, τους αρχιτέκτονες, τους εργολάβους, τις εταιρείες κατεδάφισης, τους κατασκευαστές, τις εταιρείες ανακύκλωσης και τις εταιρείες παροχής συστημάτων αξιολόγησης) με σκοπό:

- να συζητήσουν τους στόχους και τους δείκτες αξιολόγησης της βιωσιμότητας των κτιρίων (2014-2015).
- να συζητήσουν την πρακτική εφαρμογή ενός πλαισίου που θα περιέχει βασικούς δείκτες (2014-2015).
- να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτού του πλαισίου (2015-2016).

Επιπλέον, η Επιτροπή θα προβεί στα ακόλουθα:

- θα προωθήσει την ανταλλαγή καλών πρακτικών και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για τη λήψη μέτρων που:
  - εκτρέπουν τα ΑΔοΚ από την υγειονομική ταφή και από τη χρήση τους ως υλικού επιχώσεων είτε με την επιβολή τελών είτε με κανονιστικά μέτρα,
  - ενσωματώνουν, ενδεχομένως, το εξωτερικό περιβαλλοντικό κόστος στην τιμή των παρθένων υλικών για δομικά προϊόντα με σκοπό να τονώσουν τη χρήση δευτερογενών πρώτων υλών.
- θα διερευνήσει επιλογές για τη λήψη μέτρων που εξασφαλίζουν ότι τα ανακυκλωμένα υλικά ανταποκρίνονται στις αναγκαίες απαιτήσεις ποιότητας και ασφάλειας, μέσω τυποποίησης και πιστοποίησης.
- θα διερευνήσει τρόπους με τους οποίους ο καθορισμός δεικτών συγκριτικής αξιολόγησης για την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων και των κτιρίων σε ανακυκλωμένα υλικά μπορούν να τονώσουν τη ζήτηση για ανακυκλωμένα υλικά. Η έμφαση θα δοθεί αρχικά σε υλικά προτεραιότητας (όπως το σκυρόδεμα, λόγω μεγάλου όγκου, και στη θερμομόνωση, λόγω ενεργειακής έντασης της παραγωγής της) με σταδιακή επέκταση σε όλα τα ανακυκλώσιμα ΑΔοΚ. Μπορεί να προωθηθεί η χρήση δεικτών συγκριτικής αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, στις πράσινες δημόσιες συμβάσεις και στα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης στον τομέα των δομικών κατασκευών.
- θα μελετήσει συγκεκριμένα ρεύματα αποβλήτων στα ΑΔοΚ με σκοπό να εντοπίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των ΑΔοΚ.
- θα αναπτύξει ειδικά εργαλεία/κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση κτιρίων πριν την κατεδάφισή τους και πριν την ανακαίνισή τους με σκοπό τη βέλτιστη χρήση των ΑΔοΚ.

Συμπληρωματικά, η Επιτροπή θα υποστηρίξει τις ακόλουθες ενέργειες:

- έρευνα και καινοτομία στον τομέα της ανακύκλωσης και της παραγωγής δομικών υλικών από ΑΔοΚ μέσω του Horizon 2020·
- έργα επίδειξης μέσω των Horizon 2020, COSME, LIFE+ και των διαρθρωτικών ταμείων, ώστε να αναδειχθούν τρόποι με τους οποίους η συνεργασία μεταξύ δημόσιων αρχών και ιδιωτικού τομέα μπορεί να δημιουργήσει βιώσιμες αγορές με ανακυκλωμένα υλικά. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει, επομένως, έργα σε τομείς όπως:
  - ο σχεδιασμός της αποδόμησης,
  - οι έλεγχοι ανακυκλωσιμότητας κτιρίων που προορίζονται για κατεδάφιση ή ανακατασκευή,
  - η ανάπτυξη επιτόπιων τεχνικών και πρακτικών διαχωρισμού των ΑΔοΚ,
  - η ανάπτυξη τεχνολογιών επεξεργασίας ΑΔοΚ σε ανακυκλωμένα υλικά υψηλής ποιότητας,
  - η παροχή κινήτρων σε παραγωγούς δομικών προϊόντων ώστε να χρησιμοποιούν ανακυκλωμένα υλικά,
  - η ανάπτυξη σχημάτων συνεργασίας μεταξύ του τομέα της κατεδάφισης και του τομέα των δομικών προϊόντων, με σκοπό τον επιμερισμό του κόστους και των οφελών από την ανακύκλωση ΑΔοΚ.